Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Відділення поліції № 2 Полтавського районного управління поліції
Головного управління Національної поліції в Полтавській області

16.07.2026

м. Полтава, 2026

І. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19[1], 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 16.07.2026 групою НПМ здійснено відвідування Відділення поліції № 2 Полтавського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Полтавській області (далі – установа, відділення поліції).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Чугай Олег Вікторович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Бохвалов Андрій Михайлович – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Беза Сергій Євгенійович, представник громадської організації.

Відвідування відбулося у присутності інспектора дотримання прав людини Разуменко Юлії Олександрівни.

Членам групи НПМ забезпечено безперешкодний доступ до всіх приміщень відділення поліції та ознайомлення з необхідною документацією.

Загальна інформація.

Установа розташована в двоповерховій будівлі. На вході до установи є інформація про найменування підрозділу поліції та скринька для заяв, скарг і пропозицій.

У вестибюлі відділення поліції розміщується пост чергового, що забезпечує пропускний режим і здійснює реєстрацію доставлених, запрошених і відвідувачів. Доступ до приміщень відділення поліції здійснюється після реєстрації громадян у журналі обліку доставлених, відвідувачів і запрошених.

На стінах вестибюлю наявні інформаційні стенди з інформацією про керівництво органу, графік прийому, з іншою довідковою інформацією від Національної поліції, також наявна інформація про можливість звернення до Уповноваженого Верховної Ради з прав людини.

На першому поверсі розташоване приміщення, що виконує функції приймальні громадян.

Під час відвідування в установі затримані особи у відділенні поліції не перебували.

Перед вхідними дверима службових кабінетів наявні номерні таблички із зазначенням підрозділів, посад і прізвищ співробітників.

Групою НПМ оглянуто службові кабінети працівників відділення поліції, предметів, які можуть бути застосовані для катування чи психологічного тиску не виявлено.

У відділенні поліції проводяться комісійні обстеження приміщень та

транспортних засобів з метою виявлення та вилучення сторонніх предметів, які можуть бути використані для заподіяння тілесних ушкоджень затриманим, доставленим, а також установлення фактів незаконного вилучення та зберігання речових доказів та матеріальних цінностей, відповідно до наказу ГУНП в Полтавській області від 01.01.2026 № 1 «Про вжиття додаткових заходів зі зміцнення службової дисципліни».

У відповідності до вимог Інструкції із застосування органами та підрозділами поліції технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2018 № 1026 в установі встановлено внутрішні камери відеоспостереження та аудіо-запису з можливістю архівації понад 30 діб.

При вибірковому опитуванні працівників установи встановлено їх обізнаність зі змістом статті 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та статті 28 Конституції України щодо заборони катувань та нелюдського поводження.

У функціональних обов'язках працівників відділення поліції передбачено пункт про обов'язковість дотримання вимог пункту 3 Європейської конвенції з прав людини та статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання стосовно доставлених, затриманих, арештованих осіб.

Штатна чисельність особового складу відділення поліції складає – 51 особа, некомплект – 12 осіб.

Скарги від затриманих осіб на умови тримання чи неналежне поводження на адресу відділення поліції протягом 2025-2026 років не надходили.

Факти заподіяння тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті затриманим відсутні.

Відвідування установи групою НПМ здійснювалось вперше.

І. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права не бути підданим катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, частина 1 статті 28 Конституції України).

1. У порушення підпункту 1 пункту 1 розділу VII Інструкції з організації діяльності чергової служби в Національній поліції України, затвердженої наказом МВС України від 23.05.2017 № 440 (далі – Інструкція), у приміщенні відділення поліції відсутня кімната для затриманих.

Водночас слід зазначити що поміщенню до кімнати для затриманих підлягають не лише особи, затримані за кримінальні правопорушення, а й громадяни затримані в адміністративному порядку та інші примусово доставлені особи.

Перебування затриманих осіб без поміщення до кімнат для затриманих може призводити до їх утримання в умовах несвободи під контролем працівників поліції у спосіб, не передбачений законодавством, а також до неналежного

забезпечення їх харчуванням, питною водою, доступом до санітарних приміщень та можливістю відпочинку в нічний час.

2. У порушення вимог абзацу другого пункту 7 Інструкції, пункту 3 Положення про кімнати для проведення слідчих дій та інших заходів в органах і підрозділах внутрішніх справ України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2003 № 1561, підпунктів 9, 10 пункту 3 наказу Національної поліції України від 21.07.2017 № 747 «Про оголошення вироків судів стосовно колишніх поліцейських» у приміщенні відділення поліції відсутня кімната для проведення слідчих дій, процесуальні дії із затриманими особами проводяться в службових кабінетах співробітників поліції без їх належної відеофіксації.

Європейський комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню у Другій Загальній доповіді [CPT/Inf (92) 3)] наголошував, що електронні записи поліцейських допитів є додатковою гарантією недопущення жорстокого поводження із затриманими особами та надають також значні переваги самій поліції, оскільки виключають безпідставні звинувачення у фізичних чи психологічних знущаннях. Наявність записів здійснених поліцією допитів також зменшить вірогідність навмисної відмови затриманих осіб від попередньо наданих свідчень.

Порушення права на життя (стаття 27 Конституції України, стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод).

3. У порушення пункту 1.2. розділу V Правил пожежної безпеки, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417 та ДБН В.2.5-56:2014 «Системи протипожежного захисту» (додаток А) приміщення відділення поліції не обладнано автоматичною пожежною сигналізацією. Ця обставина унеможливлює здійснення ефективного захисту у разі виникнення пожежі і становить загрозу для життя громадян, які перебувають у приміщеннях цієї установи.

4. В контексті захисту права на життя осіб, які перебувають в місцях несвободи в умовах дії воєнного стану на державу покладаються додаткові обов’язки. Зокрема, вжиття заходів до своєчасної евакуації утримуваних осіб в безпечні місця у випадку наближення лінії фронту до місця несвободи, а також створення умов для захисту утримуваних від дальніх засобів ураження (ракет, ударних безпілотних літальних апаратів тощо) шляхом обладнання/побудови захисних споруд придатних для мінімального тимчасового укриття утримуваних осіб та персоналу у випадку оголошення повітряної тривоги, а також забезпечення своєчасного укриття у цих спорудах утримуваних осіб та персоналу.

Нові вимоги ГБН В.2.2-00032684-001:2023 «Об’єкти для утримання (розміщення, поміщення) осіб» (Розділ 12), затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 29 грудня 2023 р. № 1091 (далі - ГБН В.2.2-00032684-001:2023), передбачають вбудовані захисні споруди цивільного захисту з можливістю укриття 100 % утримуваних осіб та працівників, які

можуть одночасно перебувати на об'єкті для утримання (розміщення, поміщення) осіб відповідно до режиму роботи закладу у найбільш чисельну зміну.

Під час відвідування групою НПМ встановлено, що відділення поліції не обладнано захисними спорудами цивільного захисту (укриттям). Під час сигналу оповіщення «Повітряна тривога» утримувані особи та персонал продовжують перебувати у приміщеннях відділення поліції.

Порушення права на охорону здоров'я (стаття 49 Конституції України, стаття 25 Загальної декларації прав людини, стаття 12 Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права, стаття 13 Європейської соціальної хартії).

5. Відповідно до пункту 14 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» визначено, що поліція відповідно до покладених на неї завдань вживає всіх можливих заходів для надання домедичної допомоги особам, які постраждали внаслідок кримінальних чи адміністративних правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в ситуації, небезпечній для їхнього життя чи здоров'я.

У порушення положень частини першої статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» та Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115, не всі працівники установи пройшли підготовку щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги та отримали відповідне посвідчення.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України, стаття 213 Кримінального процесуального кодексу України).

6. У порушення вимог пунктів 17 та 18 розділу VI Інструкції в установі відсутня кімната для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками. Відсутність такої кімнати унеможливлює проведення конфіденційних побачень та позбавляє затриману особу права на конфіденційне спілкування із захисником.

Європейський комітет у 21-ій Загальній доповіді [CPT/Inf (2011) 28] наголошує на питанні доступу до адвоката під час тримання в підрозділі поліції та на необхідності проведення зустрічі адвоката із затриманою особою у приватному порядку, віч-на-віч для того, щоб затримана особа відкрито говорила яким чином з нею поводяться. Європейський комітет не вбачає жодної необхідності відступати від принципу конфіденційності зустрічей між адвокатом і зацікавленою особою.

Порушення прав осіб з інвалідністю (Конвенція про права осіб з інвалідністю).

7. У порушення п. 7.1.7 Державних будівельних норм України 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН Інклюзивність) наявні на вході в установу пороги перешкоджають безперешкодному та безпечному пересуванню, зокрема для осіб, які користуються кріслами колісними, та не відповідають вимогам щодо облаштування доступного входу.

ІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Головному управлінню Національної поліції України у Полтавській області:

1. Організувати належний розгляд даних рекомендацій. Забезпечити дієвий контроль за станом усунення зазначених порушень прав людини, а також причин і умов що їм сприяють.

Відділенню поліції № 2 Полтавського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Полтавській області відповідно до їх компетенцій:

1. Вжити заходів щодо створення та належне функціонування кімнати для затриманих.
2. Вжити заходів спрямованих на облаштування у приміщенні установи кімнати для проведення слідчих дій.
3. Встановити автоматизовану пожежну сигналізацію.
4. Забезпечити облаштування відділення поліції захисними спорудами цивільного захисту (укриттями);
5. Організувати навчання для працівників установи з питань надання домедичної допомоги.
6. Вжити заходів спрямованих на облаштування у приміщенні установи кімнати для конфіденційного спілкування затриманих осіб із захисниками.
7. Створити для маломобільних груп населення відповідні умови доступу до приміщень відділення поліції.

Додаток: фототаблиця на 4 арк.

Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини **Олег ЧУГАЙ**

Додаток

ФОТОТАБЛИЦЯ ДО ЗВІТУ

Фото 1.

Фото 2.

Фото 3.

ПАМ'ЯТКА ЗАЯВНИКУ
ЗУПИНИМО НАСИЛЬСТВО ЩОДО ЖІНОК
ВОНА ПОТРЕБУЄ ДОПОМОГИ
#StopVAW
Інформаційний стенд
На варті захисту прав людини в Україні!
БЕЗОПЛАТНА ПРАВНИЧА ДОПОМОГА
НЕ МАЄШ ВЛАСНОГО АДВОКАТА? ВИМАГАЙ АДВОКАТА ЗА РАХУНОК ДЕРЖАВИ
ОБИРАЙ ЗАХИСНИКА САМОСТІЙНО
ПІДПИСУЮЧИ ДОКУМЕНТИ, МАЄШ ПРАВО НА ПОРАДУ АДВОКАТА
КЕРІВНИЦТ
КЕРІВНИЦТВО
КЕРІВНИЦ

Фото 4.

ВИХІД
EXIT
План-схема евакуації з І-го поверху та ІТТ на випадок пожежі
Чергова частина
Кухня
ІТТ
Камера 1
Камера 2
прогулянковий дворик ІТТ
Кабінет СРПП
Камера3
Камера4
ІНСТРУКЦІЯ

Фото 5.

ПРИЙМАЛЬНЯ
ГРОМАДЯН
12
УКРАЇНА
ВІДДІЛЕННЯ ПОЛІЦІЇ № 2
ПРИЙМАЛЬНЯ
ГРОМАДЯН

Фото 6.

Дізнайтесь,
що робити
КРИМІНАЛЬНО-
ВИКОНАВЧИЙ
КОДЕКС УКРАЇНИ
Конституція
України

Фото 7.

ВП- 5 (3)
89В

Фото 8.

ПАКЕТИ
СУПЕР МІЦНІ
ФАРМ
ХЕЛПЕР
НАТРІЮ ХЛОРИД
SODIUM CHLORIDE